

EWMA 2025: Op Weg naar Uitmuntendheid in Wondbehandeling door Grenzen te Doorbreken

Elise van den Helder*

De jaarlijkse conferentie van de European Wound Management Association (EWMA) is uitgegroeid tot een van de belangrijkste evenementen op het gebied van wondzorg. Van 26 tot en met 28 maart 2025 vond het congres plaats in Barcelona, met 6.264 deelnemers uit maar liefst negentig verschillende landen waaronder Nederland, wat het weer een echt internationaal karakter gaf (foto 1).

Foto 1. Een deel van de Nederlandse delegatie.

Er waren maar liefst 1.547 e-posters, 850 presentaties en 143 exploitanten aanwezig, waarmee het congres niet alleen wetenschappelijke kennis maar ook de nieuwste innovaties en technologieën in wondzorg tentoonstelde (foto 2). Het thema van dit jaar 'Op weg naar uitmuntend-

Foto 2. Indruk van de expositieruimte.

heid in wondbehandeling door grenzen te doorbreken', benadrukte het belang van samenwerking tussen verschillende vakgebieden om de zorg voor patiënten met wonden te verbeteren.

Tijdens het congres heb ik meerdere presentaties bijgewoond die diepgaande inzichten gaven in de nieuwste benaderingen van wondzorg. In dit artikel wil ik de belangrijkste thema's en presentaties die ik heb gevolgd met u delen. Van antibacterieel management tot de behandeling van de diabetische voet, van ondervoeding bij ouderen tot centraal veneuze insufficiëntie, het werd steeds duidelijker dat multidisciplinaire samenwerking essentieel is om de best mogelijke zorg te bieden. In de conclusie zal ik ingaan op hoe deze samenwerkingsmodellen de uitmuntendheid in wondzorg bevorderen.

Antimicrobieel management: het belang van gerichte behandeling

Een van de belangrijkste presentaties die ik bijwoonde ging over het antimicrobieel management bij wondbehandeling. De spreker benadrukte het groeiende probleem van antibioticaresistentie en het belang van een doordachte inzet van antibiotica. Veelvuldig en onterecht gebruik van antibiotica bij wondinfecties leidt niet alleen tot resistentie, maar ook tot ongewenste bijwerkingen die het genezingsproces kunnen belemmeren. Dit leidt in de toekomst tot een flinke mortaliteit (foto 3).

De belangrijkste boodschap was dat antibiotica gecontroleerd en effectief moeten worden ingezet. Het overmatig

Foto 3. Mortaliteit in 2050 als resultaat van antimicrobiële resistentie.

voorschrijven van antibiotica of het gebruik van meerdere antibiotica achter elkaar kan de effectiviteit van toekomstige behandelingen ernstig verminderen. Er werd duidelijk gesteld dat het essentieel is om gerichte therapieën toe te passen, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke bacteriën die aanwezig zijn in de wond. De locatie van de wond speelt hierbij een sleutelrol, omdat verschillende soorten bacteriën zich kunnen ontwikkelen op basis van waar de wond zich bevindt.

Wat dit onderwerp nog interessanter maakt is het multidisciplinaire aspect van antimicrobieel management. Een succesvolle behandeling vereist de samenwerking van meerdere zorgprofessionals, zoals artsen, wondspecialisten, medisch microbiologen, diëtisten en zelfs psychologische zorgverleners. Het proces van wondmanagement vereist meer dan enkel de behandeling van de wond zelf; het gaat om het behandelen van de patiënt als geheel. De spreker benadrukte het belang van bedachtzame wondkweken, waarbij zorgprofessionals goed moeten afwegen of het uitvoeren van een wondkweek noodzakelijk is, gezien de kosten en de gevolgen van het gebruik van antibiotica. Een ander punt van zorg is dat er vaak onterecht te veel wondkweken worden uitgevoerd, dit zonder goed na te denken over wat men met de uitkomsten van de kweek doet. De kosten van overbodige tests kunnen de zorgdruk onterecht verhogen zonder substantiële voordelen voor de patiënt. Dit toont opnieuw het belang van een gezamenlijke benadering waarbij artsen, microbiologen en andere zorgverleners nauw samenwerken.

Het onderwerp wordt verder toegelicht in de publicatie: 'Antimicrobials and Non-healing Wounds. Evidence, Controversies and suggestions' uit 2013 van de EWMA. In deze publicatie wordt het gebruik van antimicrobiële middelen en bijgewerkte principes voor antimicrobieel beheer ontwikkeld, waaronder een algoritme voor het voorschrijven van deze middelen bij niet-genezende wonden (1).

Ondervoeding bij ouderen: een gecombineerde zorgaanpak

Een ander onderwerp dat werd besproken was de problematiek van ondervoeding bij ouderen en het belang van een multidisciplinaire aanpak in het herstelproces. Onderwerpen zoals spierverlies en verlies van spiermassa werden uitgebreid behandeld; het werd duidelijk dat ondervoeding bij ouderen direct verband houdt met vertraagde wondgenezing (foto 4). Onderzoek toont aan dat ondervoeding niet alleen het fysieke herstel van een patiënt verstoort, maar ook het risico op infecties verhoogt en de immuunrespons verzwakt.

Foto 4. Het risico van verlies aan lichaamsgewicht.

De spreker benadrukte dat de behandeling van ondervoeding niet alleen de verantwoordelijkheid is van de arts, maar dat ook diëtisten een cruciale rol spelen in het behandelplan van oudere patiënten. Vaak wordt de rol van de diëtist onderschat terwijl een gepersonaliseerd voedingsplan essentieel is om herstel te bevorderen. Er werd besproken hoe eiwitten en calorieën noodzakelijk zijn om spiermassa te behouden en wondgenezing te ondersteunen. De ondervoeding bij ouderen kan bovendien vaak gepaard gaan met een verminderde eetlust, wat het moeilijk maakt om de juiste hoeveelheden te eten. Dit betekent dat interventies door een diëtiste, zoals het gebruik van voedingssupplementen of zelfs enterale voeding, kunnen helpen bij het aanvullen van de voedingsbehoeften.

De multidisciplinaire benadering moet in dit geval het team versterken, zodat artsen, diëtisten, verpleegkundigen en andere zorgverleners gezamenlijk werken aan het bevorderen van een snel herstel. Wondbehandeling is slechts één aspect van het herstel van een ondervoede oudere patiënt. De bredere gezondheidszorg, waaronder fysieke en mentale ondersteuning, moet ook worden geïmplementeerd om een alomvattende zorg te bieden.

Centraal veneuze insufficiëntie: oorzaken en behandeling

Een ander interessant onderwerp was de presentatie over centraal veneuze insufficiëntie (CVI), een aandoening die vaak wordt geassocieerd met chronische veneuze insufficiëntie en veneuze ulceraties. CVI ontstaat door een toename van de hydrostatische druk in de aderen, wat kan leiden tot een verminderde bloedcirculatie en moeilijkheden bij de wondgenezing. Er werd uitgelegd dat CVI vaak veroorzaakt wordt door verschillende factoren, zoals veneuze obstructie, klepdisfunctie, spierpompsdisfunctie, hartfalen en bepaalde medicijnen.

Er werd ook ingegaan op de rol van onderliggende aandoeningen, zoals levercirrose en nefrotisch syndroom, die de oncotische druk kunnen verlagen en leiden tot zwellingen en wondproblemen. De presentator benadrukte dat de behandeling van CVI vaak multidisciplinair moet worden aangepakt, bijdragen van vaatchirurgen, cardiologen, diëtisten en wondspecialisten zijn hierbij noodzakelijk. Het verlagen van de druk in de aderen en het verbeteren van de bloedsomloop zijn essentieel om wondgenezing te bevorderen.

Amputaties en de diabetische voet: preventie en herstel

Een van de laatste en meest ingrijpende onderwerpen die werd behandeld was de diabetische voet en amputaties. De spreker benadrukte het belang van het verlagen van het aantal majeure amputaties door het eerder uitvoeren van minor amputaties (zoals teen- of voetamputaties). Door deze aanpak kan de stabiliteit en functionaliteit van de voet beter worden behouden wat cruciaal is voor de mobiliteit van de patiënt en het behoud van de kwaliteit van leven. De spreker ging verder met de voordelen van fysieke oefeningen en het verbeteren van de algehele fysieke fitheid bij patiënten met perifeer arterieel vaatlijden (PAD). Hier werd benadrukt dat oefentherapie (looptraining) de loopafstand vergroot, het algehele uithoudingsvermogen verhoogt en de kwaliteit van leven verbetert. Ook werd gesproken over het verbeteren van de flexibiliteit van het voetgewricht en het verminderen van de druk op de voetzool, wat de kans op het ontstaan van wonden verkleint.

Ten slotte werd er door de European Foot and Ankle Society ingegaan op de rol van chirurgische ontlasting en tenolyses bij de behandeling van de diabetische voet. Bij een tenolyse wordt de buigpees van de hamer- of klauwteen doorgenomen waardoor de teen niet meer kan buigen en de druk op de top van de teen vermindert, welke de wondgenezing ten goede komt. Hierbij werden verschillende chirurgische opties besproken die kunnen helpen bij het verminderen van de druk op de voet, evenals de overwegingen met betrekking tot de intrinsieke druk die kan bijdragen aan het ontstaan van ulcera.

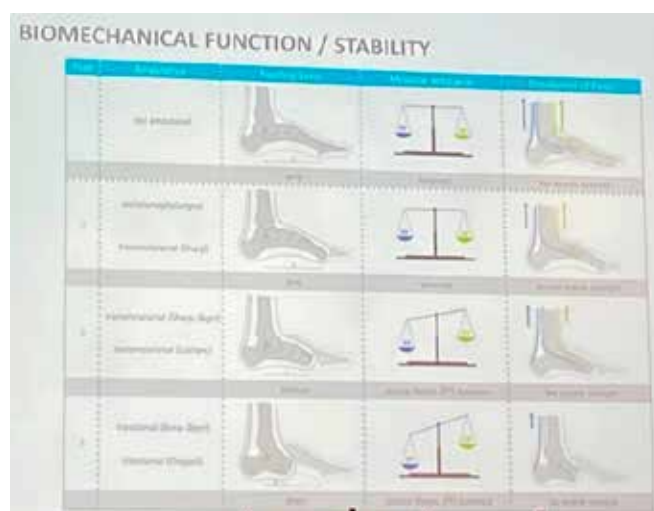

Foto 5. Biomechanical function/stability, foto van de presentatie.

Conclusie: de kracht van multidisciplinaire samenwerking

De belangrijkste conclusie die uit de EWMA 2025 naar voren kwam is dat multidisciplinaire samenwerking de sleutel is tot het bereiken van uitmuntendheid in wondbehandeling. Het was duidelijk dat wondzorg niet langer kan worden gezien als een taak voor slechts één specialist. In plaats daarvan moeten artsen, verpleegkundigen, wondspecialisten, microbiologen, diëtisten, fysiotherapeuten en psychologen samenwerken om te zorgen voor een holistische benadering van de zorg voor patiënten met wonden. De behandeling kan variëren van antibacterieel management en ondervoeding tot centraal veneuze insufficiëntie en amputaties, maar in elke situatie bleek samenwerking tussen disciplines noodzakelijk. Dit geldt niet alleen voor de behandeling van de wond zelf maar ook voor de algehele gezondheid van de patiënt. De focus moet liggen op het versterken van de samenwerking tussen zorgprofessionals zodat de wondgenezing geoptimaliseerd kan worden en de kwaliteit van leven van patiënten wereldwijd kan verbeteren.

EWMA 2025 toonde aan dat door het doorbreken van grenzen in de zorg de zorg voor patiënten met wonden naar een hoger niveau getild kan worden. De toekomst van wondzorg is multidisciplinair en collaboratief. Deze benadering zal de basis vormen voor uitmuntendheid in de behandeling van wonden in de komende jaren.

Literatuur

1. <https://ewma.org/resources/antimicrobials-and-non-healing-wounds-an-update/>

**Elise van den Helder, verpleegkundig specialist AGZ wond, ZorgBrug Gouda*